Μαθητικός Διαγωνισμός Πειραμάτων EUSO 2020

Σάββατο 7 Δεκεμβρίου 2019: Το Ε.Κ.Φ.Ε.Χανίων διοργάνωσε και φέτος τον τοπικό μαθητικό διαγωνισμό πειραμάτων EUSO. Με αφορμή την προκριματική φάση για την Ευρωπαϊκή Ολυμπιάδα των Φυσικών Επιστημών (EUSO), μαθητές και μαθήτριες Λυκείου πειραματίστηκαν και δοκίμασαν τις εργαστηριακές τους ικανότητες στην Φυσική, την Χημεία, την Βιολογία. Αν και διαγωνισμός, η εργαστηριακή του μορφή ανέδειξε όλη την ομορφιά των Φυσικών Επιστημών: Την διερεύνηση, την δοκιμή, την επιβεβαίωση, τον προβληματισμό, το συμπέρασμα, το ομαδικό πνεύμα αλλά και την προσωπική πρωτοβουλία, την θεωρία και την "ζωντανή" εφαρμογή της. Χαρακτηριστικά που έχουν εκλείψει από την διδασκαλία των Φυσικών Επιστημών στα σχολεία μας, καθώς έχουν θυσιαστεί στον βωμό της ...αγενούς άμιλλας (!) που επιβάλλει η στρεβλή αντίληψη για το "επίπεδο" (δυσκολία) των θεμάτων στις εξετάσεις.

Οι συμμετοχές δεν ήταν πολλές (τέσσερα Λύκεια του Νομού). Όμως τα παιδιά που συμμετείχαν έδειξαν να το απολαμβάνουν. Το ίδιο και οι συνάδελφοι των σχολείων που τα στήριξαν. Οι όποιες δυσκολίες των θεμάτων συσπείρωσαν τις μαθητικές ομάδες στην αναζήτηση λύσεων. Οι επιμέρους δεξιότητες των μελών αξιοποιήθηκαν για το καλύτερο αποτέλεσμα Το τετράωρο της εξέτασης εξαντλήθηκε, αλλά η διάθεση και η ζωντάνια παρέμεινε και οι συμμετέχοντες ευχαρίστησαν για την ευκαιρία που τους δόθηκε… Αν μη τι άλλο, ασυνήθιστο κλείσιμο για διαγωνισμό!

Μέσα από τα διάφορα στάδια (συμμετοχές, προετοιμασία, υλοποίηση διαγωνισμού, αποτίμηση) αναδείχθηκε η πολύπλευρη αξία της εργαστηριακής διδασκαλίας. Παράλληλα όμως αναδύθηκαν και προβλήματα της υπάρχουσας εκπαιδευτικής διαδικασίας. Ο υπάρχων εργαστηριακός εξοπλισμός συχνά παλιώνει αναξιοποίητος, μέσα σε αίθουσες που από εργαστήρια έχουν μετατραπεί προ πολλού σε παραδοσιακές τάξεις. Το κυνήγι της ύλης και των επιδόσεων που έχει θεριέψει είκοσι χρόνια τώρα, έχει μετασχηματίσει εκπαιδευτικούς και μαθητές σε ...λύτες ασκήσεων επί χάρτου. Και το σταυρόλεξο της εισόδου στο πανεπιστήμιο έχει γίνει βραχνάς της παιδαγωγικής διαδικασίας ρίχνοντας την σκιά του ακόμα και στις μικρότερες τάξεις. Οι μαθητές μας αριστεύουν στις πανελλαδικές εξετάσεις αλλά δύσκολα ξεπερνούν τον μέσο ευρωπαϊκό όρο, όσον αφορά τις δεξιότητες τους στις φυσικές επιστήμες (διεθνές πρόγραμμα καταγραφής μαθητικών επιδόσεων – PISA).

Μήπως τελικά, τα παιδιά μας χρειάζονται πολλά από αυτά που εμείς ο "μεγάλοι" δεν τους δίνουμε, με την πρόφαση μια στείρας και απόλυτα κατευθυνόμενης μαθησιακής διαδικασίας; Σε έναν κόσμο που μεταβάλλεται ταχύτατα, μήπως η στεγνή γνώση του δικού μας σήμερα θα είναι "μπαγιάτικη" γνώση στο δικό τους αύριο;

Νίκος Αναστασάκης, Φυσικός

Υπεύθυνος ΕΚΦΕ Χανίων
https://ekfechanion.eu